

STANOVISKO K POVINNÉMU PREDPRIMÁRNEMU VZDELÁVANIU

Rada pre rozvoj materských škôl a Spoločnosť pre predškolskú výchovu oceňujú rozhodnutie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky neposunúť účinnosť školského zákona, ktorým sa od 1. januára 2021 ustanovuje povinné predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Pozorne sledujeme vyjadrenia ministerstva školstva a sme pripravení podieľať sa nielen na odbornej diskusii v tejto veci, ale aj na praktickej realizácii tohto dlho očakávaného kroku. Nastavenie podmienok a pravidiel povinného predprimárneho vzdelávania považujeme za veľmi dôležitý krok, ktorý napomôže jeho kvalitnému uplatňovaniu v praxi.

V tejto súvislosti citlivo vnímame informácie, ktoré v súvislosti so zavedením povinného predprimárneho vzdelávania deklaruje ministerstvo. Obzvlášť pozorne vnímame skutočnosť, že ministerstvo školstva deklaruje otvorenie možnosti poskytovania povinného predprimárneho vzdelávania aj inými poskytovateľmi, nielen materskými školami, ktoré na túto činnosť majú oprávnenie zo zákona. V súčasnosti už školský zákon, v znení účinnom od 1. januára 2021 umožňuje poskytovanie individuálneho (predprimárneho) vzdelávania deti, pre ktoré bude predprimárne vzdelávanie povinné, aj zariadeniam, v ktorých sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do šesť rokov veku dieťaťa a tiež zariadeniam, v ktorých sa poskytuje služba výchovy a starostlivosti o deti a mládež.

Sme presvedčení, že ku kroku zrovnoprávnenia poskytovania riadneho predprimárneho vzdelávania všetkými zariadeniami a školami bez rozdielu by malo ministerstvo školstva pristúpiť až potom, ako získa spätnú väzbu z reálneho uplatňovania povinného predprimárneho vzdelávania v praxi vo vyššie spomenutých subjektoch, ktoré už teraz na túto činnosť majú oprávnenie zo zákona s účinnosťou od 1.1.2021.

V súčasnosti máme na Slovensku pomerne rozsiahlu sieť materských škôl (k 15. 09. 2019 je to 3 022 materských škôl), ktorú tvoria materské školy rôznych zriaďovateľov – mestá, obce, cirkvi, náboženské spoločnosti, fyzické a iné právnické osoby, občianske združenia, firmy.

Zaradením materských škôl do siete škôl tieto získavajú práva, ale aj povinnosti. Všetky tieto práva a povinnosti sú predpokladom poskytovania kvalitného a kvalifikovaného povinného predprimárneho vzdelávania, v ktorom je sklbená aj výchova a starostlivosť a je v najlepšom záujme dieťaťa.

Otvorenie možnosti poskytovať povinné predprimárne vzdelávanie ešte ďalším subjektom musí byť podmienené nastavením špecifických štandardov, ktoré budú stáť na pilieroch odbornosti a kvality. V súčasnosti sa realizácia kvalitného predprimárneho vzdelávania často komplikuje neodbornými zásahmi a obchádzaním, či ignorovaním pravidiel, ktoré sú nastavené pre jeho zabezpečenie. Je nevyhnutné, aby sa otvorila diskusia aj v tejto veci. Dlhodobo evidujeme niekoľko oblastí, ktoré sú hlboko poddimenzované, ako napríklad podpora vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, kvalita vzdelávania učiteliek materských škôl, financovanie materských škôl, ich dostupnosť v niektorých regiónoch ale aj nezaujím rodičov detí zo sociálne znevýhodneného prostredia o predprimárne vzdelávanie ich detí. Súhrn podnetov na skvalitnenie predprimárneho vzdelávania prinášame na stránke Rady pre rozvoj materských škôl. <http://rrms.sk/?q=node/3> Apelujeme na to, aby sa popri riešení dostupnosti predprimárneho vzdelávania pre všetky deti súbežne pozornosť zainteresovaných a zodpovedných zamerala aj na jeho kvalitu a to vo všetkých jeho atribútoch tak, ako ich definujú odporúčania Európskej komisie pre oblasť vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a Rada EÚ prostredníctvom Európskeho rámca kvality vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve.

Naše dve profesijné organizácie sú pripravené podieľať sa na odbornej diskusii a tvorbe slovenského rámca kvality predprimárneho vzdelávania, ktorý zabezpečí spoločné východisko pre zabezpečenie kvalitného predprimárneho vzdelávania a to bez ohľadu na poskytovateľa či zriaďovateľa.

V Banskej Bystrici dňa 19.10.2020

Mgr. Michaela Vargová, PhD. - predsedníčka Rady pre rozvoj materských škôl

Mgr. Adriana Makuchová - predsedníčka Spoločnosti pre predškolskú výchovu